

Τα Ανοικτά Οικομυσεία ως μοχλός βιώσιμης ανάπτυξης

Γούσιος Δημήτρης
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Τ.Π.Α.)
και από Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Interreg

Ελλάδα-Κύπρος

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ECO.MUSE

Πολύκεντρο
Σητείας

Πέμπτη,
26/10/2023

ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Το οικομουσείο και η συμβολή του στην τοπική ανάπτυξη

- ❖ Το οικομουσείο ως μια λειτουργική και αποτελεσματική παρέμβαση σε δύσκολες περιοχές
- ❖ Εστίαση στη διατήρηση και αξιοποίηση της κληρονομιάς μέσα από τη ματιά των μελλοντικών αναγκών του τόπου
- ❖ Συμβατότητα με την εδαφική ανάπτυξη όπου η κληρονομιά συμβάλλει στην ιδιοτυπία των τοπικών πόρων
- ❖ Ανταγωνιστικότητα μέσω διακριτότητας

Από την κληρονομιά στους πόρους και σε δραστηριότητες

❖ Σχεδιασμός και εφαρμογή ενός εδαφικού διαγνωστικού

- ⇒ Συμμετοχικότητα, άτομα γνώστες του χώρου, άτομα με επιχειρηματικό προσανατολισμό,
- ⇒ Ταυτοποίηση πόρων και των δεσμών με την κληρονομιά Σύνδεση άυλων και υλικών στοιχείων και προβολή στο χώρο
- ⇒ Εντοπισμός λειτουργιών και ένταξη σε τουριστικές δραστηριότητες και υπηρεσίες (πχ αναβαθμίδες-δόμες)

Δέσμευση για συμμετοχή στην ανάδειξη και τοποθέτηση στην αγορά των πόρων

Μορφές συνεργασίας

- ❖ Ενίσχυση συλλογικοτήτων (σύλλογοι, ομάδες παραγωγών κτλ)
- ❖ Υφιστάμενες δομές (κοινωνική οικονομία, τοπικές επιχειρήσεις)
- ❖ Νέες δομές (σύλλογοι αποδήμων, νέες επιχειρήσεις κτλ)

Μορφές συντονισμού

❖ Φορέας διαχείρισης

να συνδυάζει τη νομιμότητα εκπροσώπησης :

- ⇒ του τόπου (κοινότητα, σύμπλεγμα, Δήμος)
- ⇒ των τοπικών συλλογικοτήτων
- ⇒ των δραστηριοτήτων του οικομουσείου

να εξασφαλίζει

- ⇒ διοικητική επάρκεια
- ⇒ Προσωπικό εμπύχωσης

Προοπτικές

- ❖ Το οικομουσείο αποτελεί μια μορφή οργάνωσης των πόρων ενός τόπου με εστίαση στην κληρονομιά
- ❖ Η προοπτική του προσδιορίζεται από το γεγονός ότι αξιοποιεί την κληρονομιά του με βάση τα διακυβεύματα του μέλλοντος
- ❖ Αυτό απαιτεί μια **ικανότητα** ενεργοποίησης της κληρονομιάς σε σχέση με τη σύγχρονη ζωή και τα κύρια διακυβεύματα
- ❖ Η ικανότητα συνδέεται με την ενίσχυση της νοημοσύνης του τόπου και την οργάνωση δικτύου μηχανισμού υποστήριξης των δράσεων του τόπου

Επιχειρησιακή υποστήριξη του οικομουςείου

- ❖ Η **νοημοσύνη** του τόπου ορίζεται ως η επιχειρησιακή ικανότητά του να απαντά σε ζητήματα διαφόρων κλιμάκων που τον αφορούν αντλώντας από τη συσσωρευμένη κληρονομημένη γνώση του τόπου
- ❖ Ο **μηχανισμός υποστήριξης** ως δίκτυο εξειδικευμένων φορέων προκύπτει από την δυνατότητα ενός τόπου να κτίσει ένα δικό του οικοσύστημα σχεδιασμού και υποστήριξης με βάση τις συνεργασίες του στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων, με τοπικά, περιφερειακά και εθνικά ιδρύματα κτλ

Βιωσιμότητα του οικομουσείου

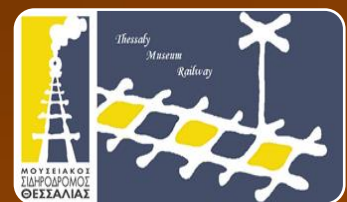
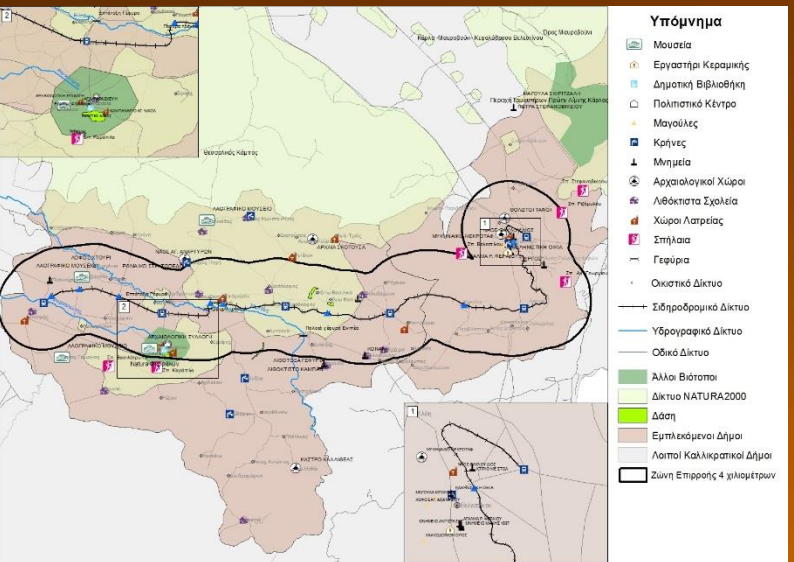
Απαιτείται:

- ❖ Συνεχή αναζήτηση γνώσεων γύρω από την κληρονομιά, τις λειτουργίες που ενσωματώνει και ενδιαφέρουν τις κοινωνίες κτλ
- ❖ Σύνδεση των λειτουργιών με τα ενδιαφέροντα των διαφόρων ομάδων του πληθυσμού (μαθητές, ερευνητές, επισκέπτες, απόδημοι κτλ)
- ❖ Εξασφάλιση και αξιοποίηση της λειτουργικότητας μεταξύ νέας τεχνολογίας πληροφόρησης & επικοινωνίας (3D οπτικοποιήσεις κτλ)

Ο διαδραστικός χάρτης

- ❖ εμπεριέχει βάση δεδομένων με τους πόρους της κάθε περιοχής και
- ❖ επιτρέπει στην τοπική κοινωνία και τους δράστες της να τον χρησιμοποιούν για τους σκοπούς του οικομουσείου:
 - ⇒ ταυτοποίηση πόρων και λειτουργιών
 - ⇒ σχεδιασμός δραστηριοτήτων με χωρικούς δεσμούς
 - ⇒ αξιολόγηση λειτουργικότητας δραστηριοτήτων

Αξιοποίηση (τουριστική) της εγκαταλειμμένης σιδηροδρομικής γραμμής Βελεστίνο - Παλαιοφάρσαλα

www.eco-muse.eu   @ecomuse2021

Eco.Muse   @ecomuse2021

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Τ.Π.Α.)
και από Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

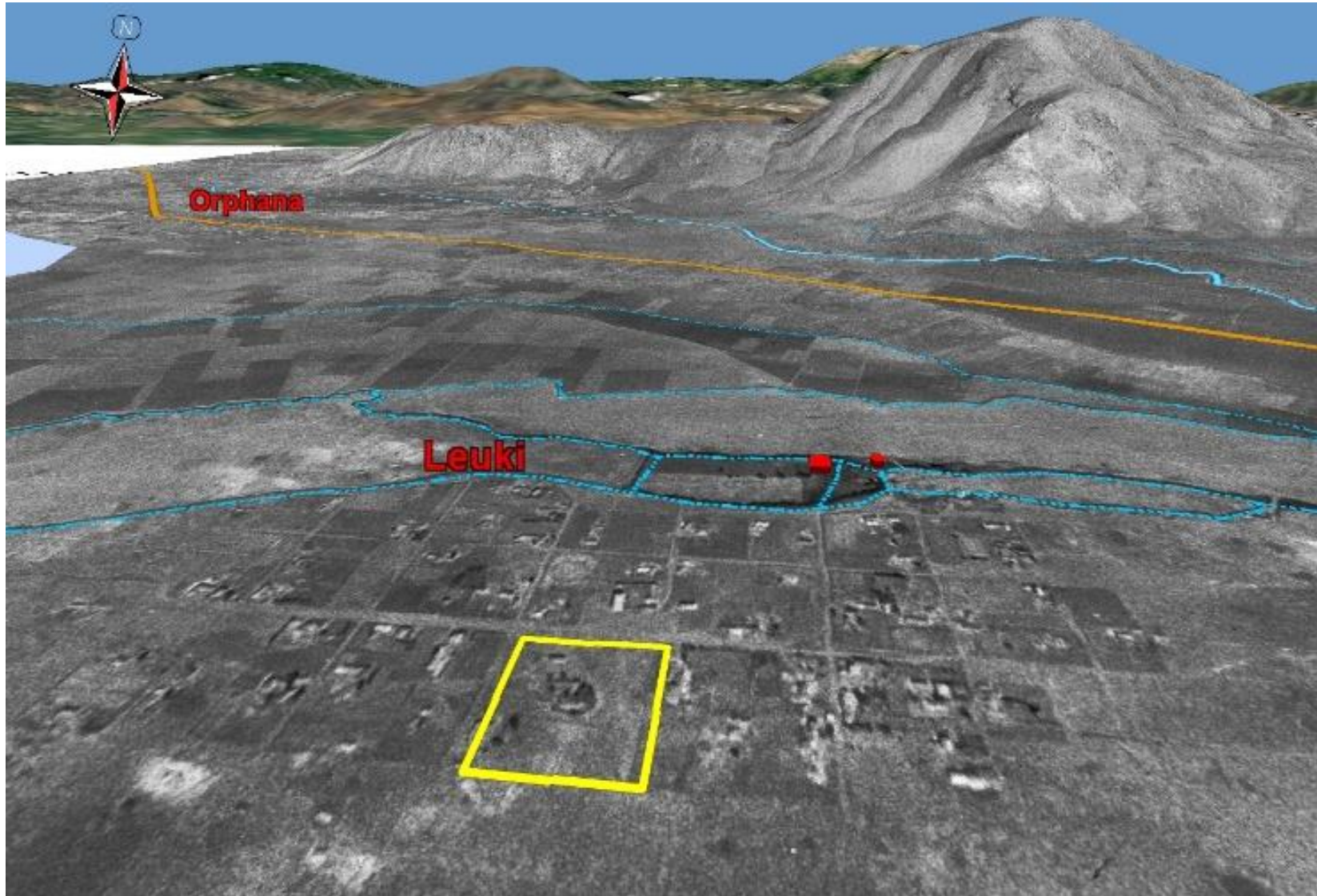

Εικονική «ανασύσταση» του ορυζώνα (1500 μχ)

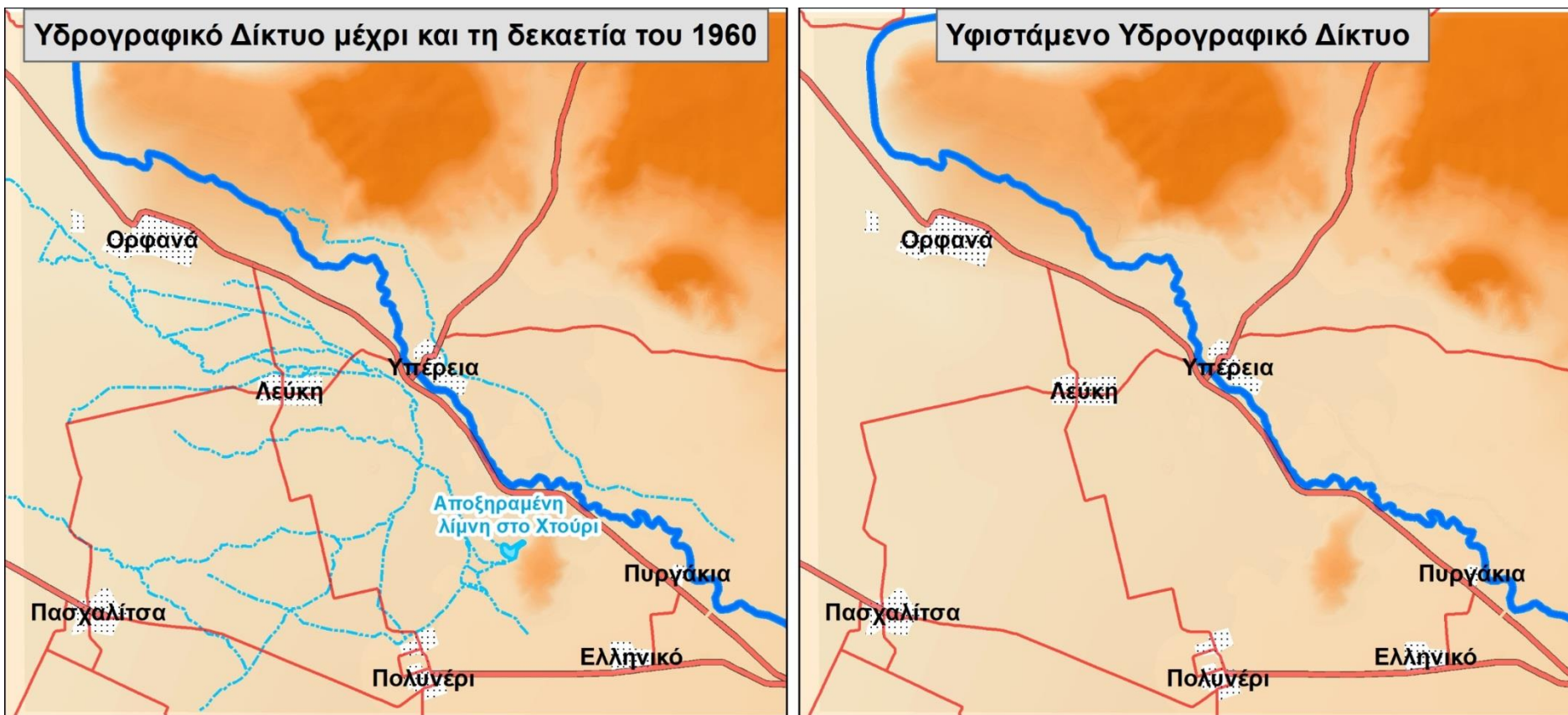
Συλλογή και επαλήθευση πληροφοριών από τους κατοίκους

3D Απόδοση οικισμού με Α/Φ του 1945

Μεταβολή Υδρογραφικού Δικτύου

Θέσεις Οικισμών	Υδρογραφικό Δίκτυο
Υφιστάμενο Οδικό Δίκτυο	Ποταμός Ενιπέας
Διατοπτικός δρόμος	Ρέματα που υπήρχαν μέχρι το 1960
Τοπικοί δρόμοι	

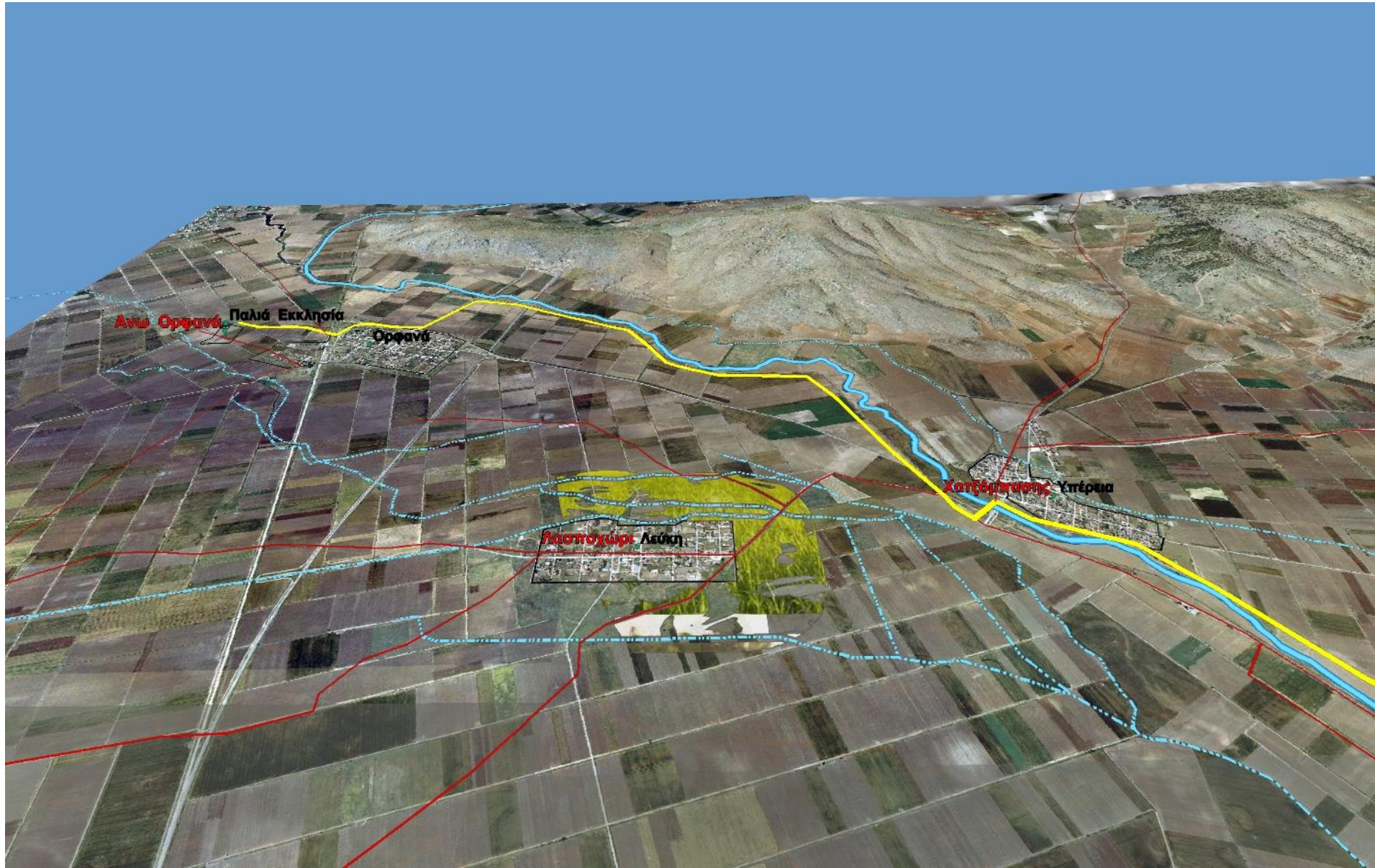
Η περιοχή μελέτης βρίσκεται βορειοδυτικά της πόλης των Φαρσάλων και σε απόσταση 15 Χλμ.

0 1.000 2.000 3.000
Μέτρα

ΕΓΣΑ'87: Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς 1987

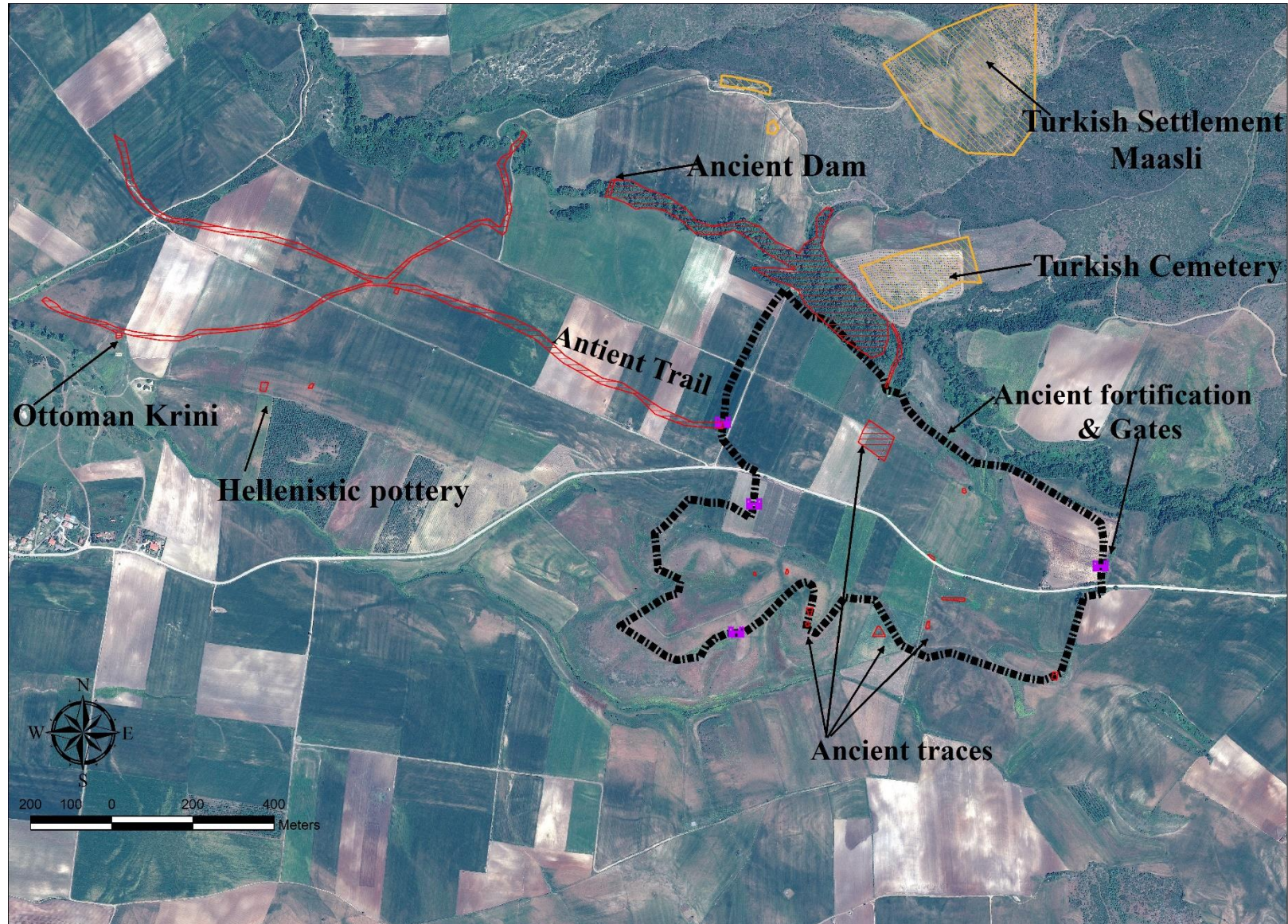
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας,
Σχολή Τεχνολογίας, Τμήμα Περιβάλλοντος

Εικονική «ανασύσταση» του ορυζώνα (1500 μχ)

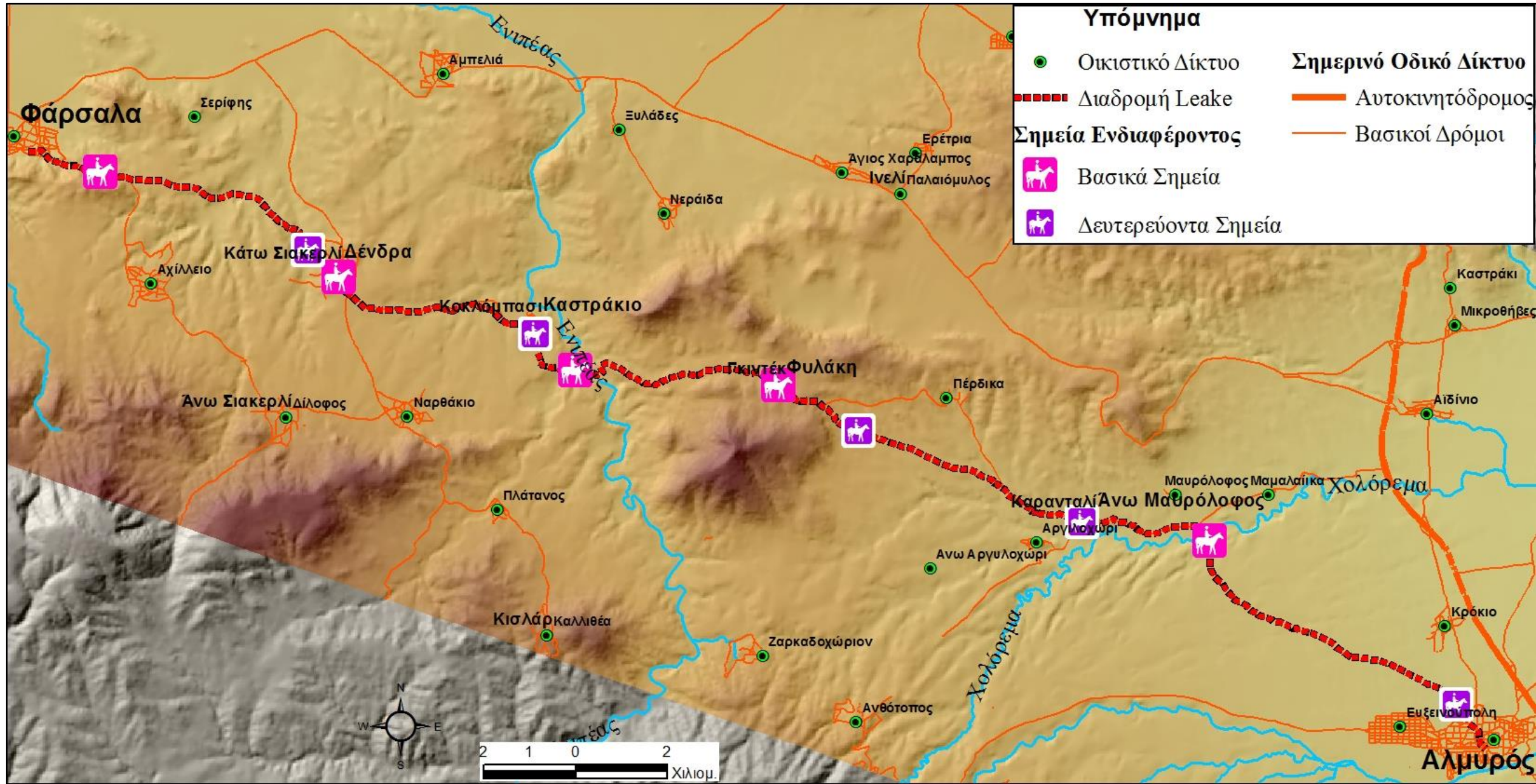

Φάρσαλα - Αρχαία Σκοτούσσα

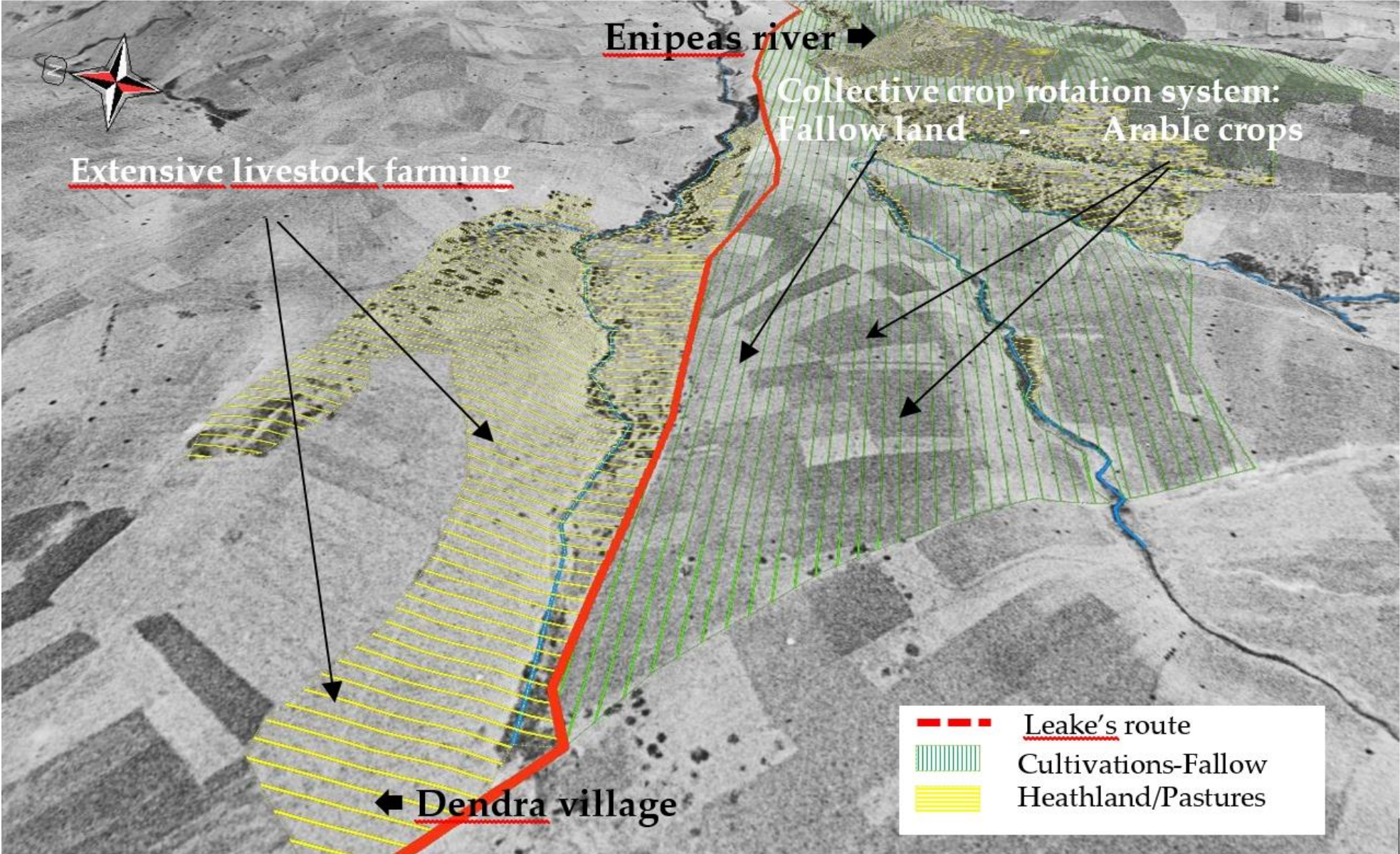
Εντοπισμός Αρχαιολογικών Ιχνών με τη βοήθεια των Κατοίκων

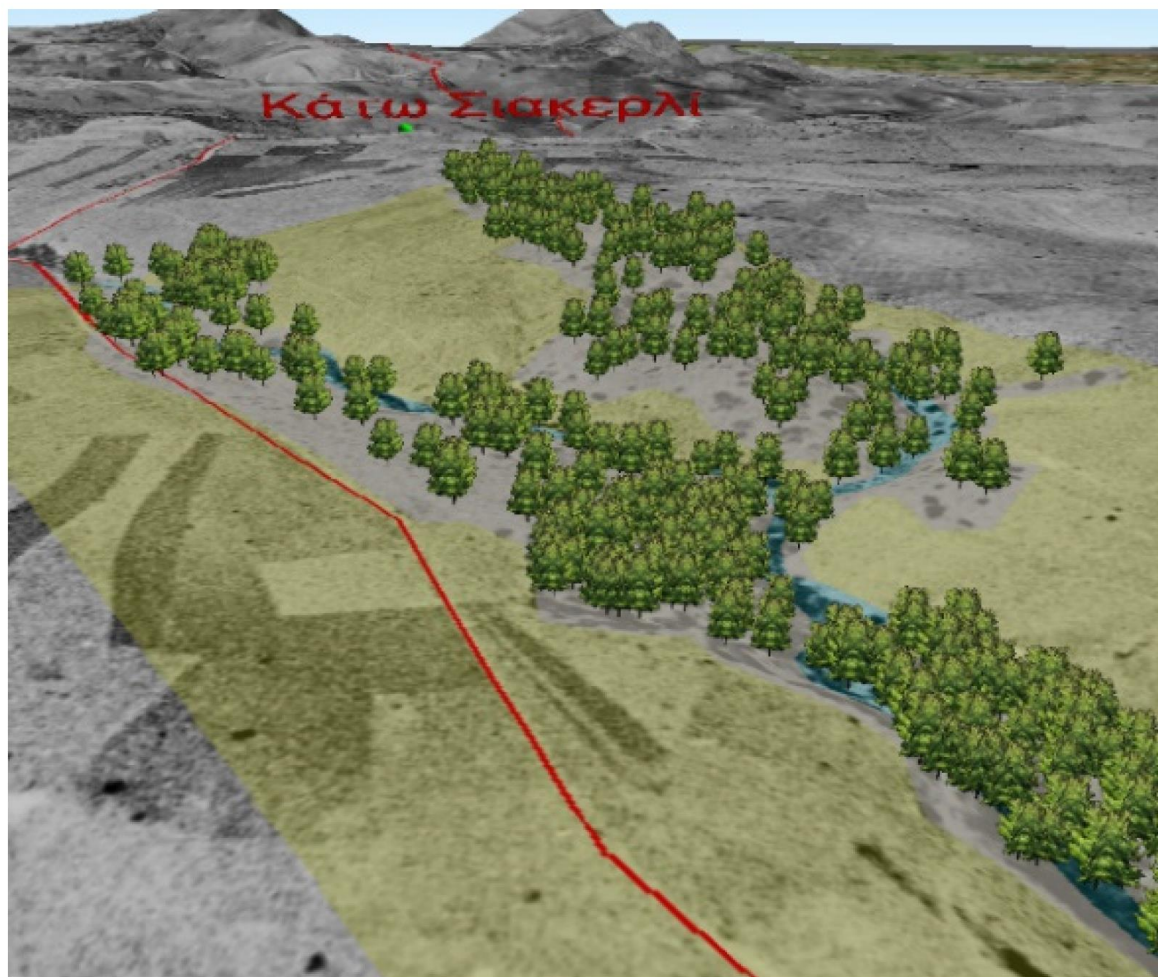
ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΦΑΡΣΑΛΑ-ΑΛΜΥΡΟΣ

Απεικόνιση του μικτού αγροτικού συστήματος παραγωγής-1945

1945 Landscape

2016 Landscape

